

Oros Sándor

**NEGYVENNEGYEDIK ALKALOMMAL
TALÁLKOZTAK CSONGRÁD MEGYE
KÖNYVTÁROSAI**

A megyei könyvtárosnapok története

❖ A Csongrád megyei könyvtáros-találkozók története több mint negyven évre tekint vissza. Első alkalommal 1972-ben került megrendezésre Csongrádon, a Csongrádi Napok keretében. A következő években, összesen hét alkalommal, szintén Csongrád adott otthont a szakmai találkozóknak.¹

Az 1979. augusztus 17-ei, ásothalmi találkozó mérföldkőnek számít a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Csongrád Megyei Szervezetének az életében, ugyanis ez volt az első olyan megyei találkozó, amelynek szervezésébe bekapcsolódott a társadalmi szervezet. A megjelent hetvenöt résztvevő többsége a tanácsi hálózatból került ki, de ott voltak a JATE (József Attila Tudományegyetem), a SZOTE (Szegei Orvostudományi Egyetem), a szakszervezeti hálózat és a Tanárképző Főiskola könyvtárosai is.

Az MKE Csongrád Megyei Szervezetének jogutódja a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete, amely 1991-től cégbíróság által bejegyzett önálló jogi személy. Természetesen azóta is nagyon fontosak az egyesület életében

ezek a találkozók. Minden évben más-más könyvtárat kér fel az egyesület és a Somogyi-könyvtár a találkozó megszervezésére. A helyszínek kiválasztásánál mindig figyelembe veszik, ha valahol könyvtáratalakítás, -bővítés volt, vagy új könyvtári szolgáltatás bevezetésére került sor. A helyiek bemutatkozására, a helyi értékek megismerésére is lehetőség van ezeken az alkalmakon. Emellett aktuális könyvtár-politikai kérdések megválaszolására kérnek fel előadókat. Nem utolsósorban a könyvtárosi együttlét is sokat számít, hiszen ilyenkor tudnak a kollégák kötetlenebbül beszélgetni, eszmét cserélni egymással. A könyvtárostalálkozók lényege, hogy mindig a megye más településén valósulnak meg abból a célból, hogy a megye könyvtáros társadalma megismerje az egyes települések életét, helyi kulturális, turisztikai értékeit is a szakmai előadások mellett. Az érdeklődés a könyvtáros társadalom részéről minden évben igen élénk, hiszen mindenkinek fontos a tapasztalatszerzés, egymás közegeinek megismerése.

A résztvevők száma az elmúlt években mindig meghaladta a száz főt.

Egy ilyen hosszú rendezvénysorozatnál nagyon fontos, hogy a hagyományok tiszteletben tartása mellett folyamatosan meg kell újulni és minden alkalommal valami újat, mást kitalálni. A rendezvény kerete immár több évtizede hasonló. Ez részben köszönhető annak, hogy az elődök is igyekeztek a legmegfelelőbb formát kialakítani, valamint annak is, hogy a rendezvény céljai a kezdetektől sokfélék.

¹ A cikk a <http://csmke.sk-szeged.hu/2016/06/sandorfalvan-jartunk/> blogbejegyzés bővített és szerkesztett változata.

A találkozó fő céljai

A könyvtárosnap fő szervezői immáron lassan négy évtizede a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, valamint az adott település könyvtárosai, kulturális szakemberei.

Mint minden találkozót szervezőnek, nekünk sem titkolt célunk, hogy szeretnénk lehetőséget biztosítani a kötetlen eszmecsere, teret és helyet adni az egyre ritkuló személyes találkozásoknak. Fontos, hogy a kollégák tanulhasanak egymástól, és nyugodtan beszélgethessenek bármilyen témáról.

Természetesen célunk, hogy segítségével megismerhessék a résztvevők a megye többi települését, a települések kulturális életét, valamint az adott település könyvtárát. Sokan követjük egymás munkásságát a virtuális világban. Látjuk a programokról készült beszámolókat, képeket. Fotókon megis-

merhetjük, milyen is az adott könyvtár. De igazából a személyes megtekintés során derül ki, hogy mennyire is zöld a szomszéd fűje.

Már ez a bemutatkozás is mindig más és más, hiszen teret és lehetőséget ad a helyi szervezőnek, hogy egyedi módon ismertesse tevékenységét, működését. Mindenki igyekszik megmutatni önmagát, értékeit, sajátosságait, lehetőleg minél színesebben és másképp, mint az előző években. Szinte minden évben van valami kis apró újdonság, ami még sikeresebbé teheti a rendezvényt. Az elmúlt években volt már reklámfilm, fotókiállítás, kézműves termékek bemutatója.

Szervezőként is mindig törekszünk újabb és újabb kezdeményezések bevezetésére. Évek óta totózzhatnak velünk a jelenlévők, több alkalommal írói pályázatot hirdettünk, idén pedig bemutatkozhattak az „alkotó könyvtárosok”, egy rögtönzött kiállítás erejéig.

Valójában azért ez a találkozó egy szakmai nap, ahol nem kerülhet háttérbe a képzés, ismeretterjesztés sem. Ez a program pont teszi ki a könyvtárosnap jelentős részét, valamint ez ad legnagyobb teret a változatosságnak. Minden évben igyekszünk aktuális könyvtárszakmai kérdésekre fókuszálni. A téma választást általában nem befolyásolja a helyszín, de bizonyos esetekben azért szoros összefüggés is lehet. A tematika szabja meg az előadók személyét, számát, az előadások formáját. Az anyagi korlátok miatt évről évre egyre nehezebb a feladatunk, de mindig sikerül színvonalas és hasznos előadásokkal segíteni a megye könyvtárosait.

Felsorolni is nagyon nehéz lenne – szerencsére rendelkezésünkre állnak krónikák, beszámolók, meghívók –, hogy milyen széles spektrumú az előadások sora. A szoroson vett könyvtárügytől az irodalomtörténetig, az olvasáskutatásig, az olvasáspszichológián át az uniós fejlesztésekig szinte mindenről hallhatunk már az éppen ott jelenlévők. Minden esetben igyekszünk a legaktuálisabb témákról beszélni, oly módon, hogy az minden jelenlévőnek hasznos legyen. Ez nagyon nehéz feladat, hiszen a könyvtárosnap célja, hogy a könyvtárosok és érdeklődők minél több helyről, minél több típusú könyvtárból érkezzenek. Az állandó résztvevők között mindig szép számmal képviseltetik magukat a nyugdíjas könyvtárosok, de az elmúlt években – a kezdetek óta jelenlévő – egyetemi könyvtári dolgozók is mindig több autóval érkeznek, valamint egyre nagyobb számban képviseltetik

magukat a szolgáltatóhelyeken dolgozó munkatársak is. De természetesen legtöbben a közkönyvtárosok vannak jelen. Ezen nehézségek ellenére ez idáig a visszajelzések alapján mindig sikerült minőségi előadásokat biztosítani.

Az idei nap témája a könyvtári minőségügy volt.

Már az 1979-es könyvtárosnapon is fontosnak tartották a szervezők, és azóta is cél – közkedvelt és népszerű kifejezéssel élve –, hogy csapatépítésnek is szánjuk a szakmai nap délutánját. Ennek érdekében a délutáni, úgynevezett szabadidős program hasznos kitöltését is minden esetben alaposan megszervezzük a helyi könyvtárosok, közművelődési szakemberek.

Ez ismét egy olyan pontja a szervezésnek, ahol nagy szabadságot élveznek az adott település szervezői. Nagy szabadság, azonban nagy kihívás is, hiszen a négy évtized alatt volt már vetélkedő, kvízzjáték, élőzenés műsor, lovaskocsikázás, fürdőlátogatás, madárles és még számtalan ötletes program. Nehéz újat kitalálni, de mint tudjuk, a könyvtárosok kreatívak, és eddig minden évben sikerült színesíteniük és újítaniuk a kollégáknak.

Könyvtárosnap Sándorfalván

Az elmúlt közel negyven év alatt a megye számtalan településén megfordultunk már. Bármilyen hihetetlen, de ez alatt a fél emberöltő alatt Sándorfalván még nem találkoztak a megye könyvtárosai. A helyszín, neve ellenére, a megye kis híján legfiatalabb városa. Sze-

ged vonzaskörzetében, a nagyváros árnyékában megbújva éli szorgos mindennapjait a nyolcezer-kétszáz lakos. Azonban, mint a polgármester asszonytól hallhattuk köszöntőjében, egy nagyon dinamikusan fejlődő, élénk kulturális életet élő településről van szó.

Nem szabad szó nélkül elmenni amellett sem, hogy *Gajdosné Pataki Zsuzsanna* korábban a település kulturális életét irányította, hiszen huszonöt évig ő volt a vezetője a Sándorfalvi Kulturális Központnak. A sok fotóval gazdagon tarkított bemutatkozás során láthatta minden résztvevő, hogy valóban egy fejlődő kisvárosban járunk. A szakmai nap zárásaként – mint minden évben – a résztvevőknek lehetőségük volt megtekinteni a felvillantott képek eredetijét is, bejárni a városka épített kulturális örökségét.

A köszöntők, bemutatkozó előadások során idén is egyre jobban közelítettünk a könyvtárhoz. A polgármester után utódja, *Feketéné Bárkányi Ilona* mutatta be néhány szóban az elődje által megkezdett munkát és annak folytatását. Előadásának pikantériáját az adta, hogy néhány évvel ezelőtt még Szatymazon látta vendégül² a megye könyvtárosait.

---

² <http://csmke.sk-szeged.hu/2010/06/szatymazon-barackoztunk-38-konyvtarosnap/>

Gajdosné Pataki Zsuzsanna

Csányi Edit

A rövid köszöntő után *Csányi Edit*, a könyvtár munkatársa vette át a szót és mutatta be munkájukat és a Petőfi Emlékkönyvtárat. Mindig nagyon nehéz néhány percben bemutatni a több évi teljesítményt egy olyan közegben, ahol valami hasonló feladatot lát el szinte mindenki. A rövid bemutatóból is kiderült, hogy a hagyományos könyvtári munka mellett milyen sokszínű a sándorfalvi kollégák élete, hogy milyen fontos szerepet töltenek be a város kulturális életében.

A nap felépítése hagyományos volt. Elsőként megtekinthettük személyesen is a könyvtárat, beszélgethettünk a helyszínen. Az előadásokra már a nemrégiben, elsősorban közművelődési célokra épült Széchenyi Ifjúsági Központban került sor. A nap témája – nem túl meglepő módon – a könyvtári minőség-

ügy volt. Igyekeztünk a témát több oldalról körbejárni és mind elméleti, mind gyakorlati tanácsokat adni az összegyűlt több mint száz megyebeli könyvtárosnak.

Első előadónk Ficzko Zsuzsanna stratégiai menedzsment tanácsadó volt. Ő már több könyvtár minőségügyi lépésénél volt és van jelen, többek között a Somogyi-könyvtár külső szakértője is ő. Kimerítő előadásával általánosságban próbált elméleti alaptudást nyújtani a minőségbiztosítás mibenlétéről, valamint helyéről a könyvtárakban, a könyvtári világban. Az általa megfogalmazott tételek nagy része ismerősnek tűnhetett a hallgatóságnak, azonban mindig nagyon jó, ha összefoglalva tisztázódnak a fogalmak. Mivel a résztvevők széles körből érkeztek – a legkisebb szolgáltatóhelyek könyvtárosai

éppúgy ott voltak, mint az egyetemi könyvtár munkatársai –, nagy szükség volt erre az összefoglaló és napindító előadásra. A visszajelzések alapján azt mondhatjuk, hogy sokak számára igazán hasznos volt ez az összefoglaló témairányító előadás, amelynek során az alapfogalmakkal, valamint a TQM céljaival és főbb lépéseivel ismerkedhettek meg a hallgatók.

Ahogy a nap korábbi részében, úgy itt is egyre szűkítettünk a körön. A felvezető előadás után immár hallhattuk, láthattuk, hogyan zajlik a minőségbiztosítás folyamata a gyakorlatban. A rövid kávészünet után *Keveházi Katalin*, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Klebelsberg Könyvtár vezetője ismertette, miként zajlott és zajlik náluk a minőségbiztosítás folyamata. Persze tudjuk, a minőségbiztosítás sohasem zárul le egy könyvtárban (sem), mégis itt már egy évek óta zajló folyamatba tekinthettünk be a főigazgató prezije segítségével.

A következő előadással egy kicsit haza is beszéltünk. A Somogyi-könyvtár a folyamat kellős közepén van. Hosszú évek tapasztalata és előkészítése után 2015-ben megtettük az első lépéseket a minősített könyvtári cím felé. A rögzös úton megtett lépéseinkről, tapasztalatainkról, a még ránk váró hatalmas munkáról igazgatóhelyettesünk, *Sikaláné Sánta Ildikó* számolt be. Ahogy *Keveházi Katalin* előadásából, *Ildikó*éból is érezhető volt, hogy bár hatalmas munka kialakítani és elindítani a folyamatot, a szervezet szempontjából igenis megéri a minőségtudatos szemlélet, a rendszerben gondolkodás.

Mint már említettem, a találkozóra szerencsére sokan érkeztek kis könyvtárakból. Számukra sokkal több információt nyújthat egy kisebb könyvtár tapasztalata. Ezek sorában először egy nagyobb városi könyvtár mutatta be, hogy náluk miképpen zajlik a folyamat.

Szűcs Ildikó, a Szentés Városi Könyvtár (Nonprofit Közhasznú Kft.) igazgatója számolt be az általuk megtett lépésekről, terveikről, eredményeiről.

Az összes előadó kiemelte, de *Ildikó* külön hangsúlyozta is, hogy csak úgy lehet elérni valós eredményt, ha a dolgozók összessége magáénak érzi a feladatot, minőségtudatosan tud gondolkozni. Csak együtt lehet sikereket elérni. Ezt bizonyítja az is, hogy a szakmai napra szinte a teljes kollektíva eljött.

A szervezők a kezdetek óta törekedtek arra, hogy helyet és szót kapjanak a legkisebb könyvtárakból érkezők is. Nem volt ez másként idén sem. A jelenlévők zöme egy-két fős könyvtárakban dolgozik, nekik a legtöbbet a hasonló könyvtárak képviselői adhatnak. Így a nap szakmai részének zárásaként *Kocsisné Benkő Beáta*, a balástyai könyvtár vezetője tartott előadást az ő minőségügyi lépéseikről. *Bea* nagyon nehéz helyzetben volt, hiszen az egész napi meleg elfárasztotta a hallgatókat, valamint mindenki várta már az ebédet is. Sikerült lekötnie a fáradt hallgatóságot, és sok humorral fűszerezve mondta el eredményeiket és kétélyeit. Az előadók közül egyetlenként több kétélyt is megfogalmazott, de mint ő is rámutatott, ezek a folyamatok egy kis könyvtárban kevésbé eredményesek,

míg a bemutatott nagyobb szervezetekben valóban nagyon hasznosak. Az apó negatív hang ellenére érezhető és hallható volt, hogy Balástyán is lelkesen és hasznosan dolgoznak a könyvtáros kollégák, minden esetben törekedve a minőségi munkára, minőségi szolgáltatásokra. Valamint – bár Bea nagyon szerény volt – irigylésre méltó eredményeik vannak elsősorban az egyedi és sajátos szolgáltatások terén.

Ezzel az előadással lezárult nap szakmai része. Hátra volt még az egyáltalán nem fekete leves, s a közösen, jó hangulatban elfogyasztott ebéd után a szabadidős programok, amelyek során lehetőségünk volt megtekinteni a városka szépségeit, látványosságait.

A fürdőzésre csábító meleg ellenére a kollégák nagy része maradt a város-

ban, és értő vezetéssel megtekintette a Pallavicini-kastélyt, valamint a Budai Sándor Emlékházat.

Mindkét intézmény méltó arra, hogy vendégeket fogadjon. Hasznos és érdekes kirándulási célpont lehet bárki számára! Csak biztatni tudok mindenkit, hogy látogasson el Sándorfalvára.

Mi nagyon jól éreztünk magunkat, és ismét egy sikeres, eredményes szakmai napot tölthettünk el kollégáink és barátaink között.

A negyvennegyedik Csongrád Megyei Könyvtárosnap sikere azt bizonyítja, hogy továbbra is szükség van erre a rendezvényre, hiszen ismét lehetőségük volt az odalátogatóknak eszmét cserélni szakmáról, munkáról, a világról. Várjuk a folytatást, a jubileumi, negyvenötödik megyei könyvtárostalálkozót. ■

Szűcs Ildikó